

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo

KLASA: 600-01/18-05/50

URBROJ: 2170/01-04-00-18-1

Rijeka, 20.9.2018.

GRADONAČELNIKU GRADA RIJEKE
mr. sc. Vojku Obersnelu

**PREDMET: PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O FINANCIRANJU IZNVANNASTAVNE AKTIVNOSTI
GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019.**

Pročelnica
Sanda Sušanj

Materijal izradila:
Lana Golob

Obrazloženje

Grad Rijeka je, prvi u Hrvatskoj, sustavno uveo Građanski odgoj i obrazovanje (GOO) kao zaseban predmet u svoje osnovne škole. Vlasti diljem Europe svojim djelovanjem konstantno ističu važnost odgovornog pristupa obrazovanju, ali **Republika Hrvatska, ironično, niti u „Školi za život“ nije našla prostora za sustavno osposobljavanje učenika za život** čime je opet propustila zauzeti odgovoran stav prema obrazovanju. Time smo, nažalost, postali jedna od rijetkih europskih zemalja koja GOO nije na sustavan način uvela u svoj obrazovani sustav.

Suvišno je reći kako je djecu nužno učiti o njihovim, ali i tuđim pravima i obavezama, o važnosti poštivanja svih članova zajednice te ih opremiti alatima i vještinama za svakodnevni život da bi država mogla prosperirati. Naime, progresivno društvo počiva na poštivanju različitosti, toleranciji i jednakim pravima za svih. Počiva na osnaženim građanima koji su svjesni svoje snage i moći. Jasno je kako **u demokratskom državnom uređenju, građani, prema definiciji, imaju važnu političku i društvenu ulogu. Bez adekvatnih alata i mehanizama koji će im omogućiti razumijevanje i preuzimanje tih uloga, ne možemo očekivati živjeti u pravoj, uređenoj demokratskoj državi**. Unatoč tome, hrvatske vlade i dalje ne uspijevaju pronaći načina, ili bolje rečeno volje, da **ovedu GOO kao obavezni predmet u hrvatski obrazovni sustav te time opreme mlade ljudi potrebnim kompetencijama za izvršavanje svojih važnih društvenih i političkih uloga**. To predstavlja **veliki promašaj Hrvatske kao demokratske zemlje čije će se posljedice osjećati dugi niz godina**. Građanski odgoj i obrazovanje trebao bi predstavljati središnji dio hrvatskog obrazovanog sustava bez kojeg isti nikada nećemo moći okarakterizirati kao uspješan.

Rijeka je strpljivo čekala da se situacija na nacionalnoj razini promijeni te da državna vlast odradi svoj posao. No, kada je postalo jasno da se to neće dogoditi i da više nema vremena za čekanje, Grad Rijeka je 2016. godine preuzeo inicijativu, izradio program i priručnik za GOO i uveo ga kao izvannastavnu aktivnost u svoje škole.

Riječki model Građanskog odgoja i obrazovanja koncipiran je na postavkama progresivnog društva građana koji razumiju svoju ulogu u političkim procesima i institucijama s ciljem stvaranja pravednijeg i solidarnijeg okruženja za svih.

Nažalost, ovo je samo jedan u nizu primjera u kojima je **Rijeka, kao i nebrojeno puta prije, preuzela na sebe posao koji je trebala obaviti državna razina**. Riječki su učenici tako u velikoj prednosti u odnosu na svoje vršnjake iz ostalih dijelova Hrvatske. U sklopu GOO-a oni razvijaju alate konstruktivne i uspješne interakcije s vlastima, medijima, djecom i odraslima, uče o osobnoj odgovornosti, empatiji i identitetu. Razvijaju kritički um te sposobnost uzročno posljedičnog povezivanja i zaključivanja. Uče o društveno odgovornom ponašanju, iskazujući jednak poštovanje i uvažavanje prema pripadnicima svih rasa, religija, kultura, nacionalnosti, orientacija, spola i roda, uz istovremeno razvijanje osjećaja pripadnosti zajednici. Uče o ekologiji i održivom razvoju te djelovanju u skladu s demokratskim principima.

Vrijednost riječkog modela GOO-a prepoznao je **11 drugih gradova i županija** koji su se Rijeci obratili sa zamolbom za preuzimanjem programa i pripadajućeg priručnika, što im je Grad Rijeka sa zadovoljstvom omogućio, bez naknade.

U državi su u porastu netrpeljivost, nasilje među djecom i besperspektivnost, čemu nažalost svjedočimo prečesto. Osiguravanje sustavnog Građanskog odgoja i obrazovanja ono je što može iz temelja mijenjati negativne trendove i garantirati održivost pozitivnih promjena u

društvu. Učenici su suočeni s brojnim novim izazovima i problemima, a istovremeno su nedovoljno spremni za adekvatno rješavanje istih. Imajući na umu kako PISA istraživanje nije klasično ispitivanje naučenog gradiva i sposobnosti njegove reprodukcije za ocjenu, već ispitivanje o tome jesu li učenici stekli vještine i sposobnosti za aktivno sudjelovanje u današnjem društvu, osobito je poražavajuća činjenica kako su hrvatski učenici u novom ciklusu PISA istraživanja, provedenom 2015. godine, ostvarili slabiji rezultat od onoga iz 2006. godine. Upravo iz tog razloga, osobito su vrijedni rezultati koji pokazuju kako 100 % učenika smatra da su im sadržaji usvojeni u sklopu GOO-a jako korisni u svakodnevnom životu te da njih 86,8 % naučeno znanje koristi u stvarnom životu. Razvijeni model GOO-a pokazao je da su učinjeni veliki pomaci u ponašanju, usvojenim znanjima i razvijenim vještinama kod učenika, i to nakon samo jedne godine provedbe.

Nakon znanstveno utvrđenih pozitivnih rezultata uvođenja GOO-a u pete i šeste razrede, **Grad Rijeka pristupio je izradi priručnika „Učenici građani: informirani, aktivni i odgovorni“ i popratnih materijala za učenike sedmih i sedmih razreda, kako bi se učenicima osigurao kontinuitet do kraja osnovnoškolskog obrazovanja.**

Novi priručnik **s primjenom kreće već ove školske godine** eksperimentalno u pet riječkih škola obrađuje i obrađuje 30 važnih tema poput demokracije, civilnog društva, pluralizma, tolerancije, pravde, očuvanje okoliša, migracija, radničkih prava, ljudskih prava, volontiranja, patriotizma, feminizma, političkih stranaka, spolne i rodne ravnopravnosti, društvenog poduzetništva, građanskog aktivizma itd. **Bez istinskog razumijevanja tih tema nemoguće je stvoriti građansko društvo u punom smislu.** Priručnik ravnopravno objedinjuje svih šest dimenzija GOO-a, političku, ljudsko-pravnu, društvenu, međukulturalnu, gospodarsku i ekološku, što učenicima donosi **sveobuhvatno obrazovanje i bolje razumijevanje** svoje uloge u demokratskom državnom uređenju.

U školskoj godini 2018./2019. GOO je kao izvannastavna aktivnost ponuđen svim zainteresiranim školama Grada Rijeke, a interes za uključivanjem iskazalo je **644 učenika** iz 24 riječke osnovne škole.

Kada je riječ o obrazovanju, o djeci i mladima, svi će se složiti kako je ulaganje u njih jako važno. Svi će se složiti kako je potrebno djelovati. Nažalost, iza toga će rijetko stajati konkretno i sustavno nastojanje da se išta zaista i napravi. Omogućavanjem adekvatnog sustava obrazovanja djeci danas, stvaramo bolju budućnost za svih. Iz tog će razloga Rijeka nastaviti s proaktivnim djelovanjem, širiti GOO kroz riječki obrazovani sustav i bez naknade ustupati razvijeni model GOO-a zainteresiranim JLRS, s nadom u bolje sutra za svih.

Slijedom iznesenog, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke donošenje sljedećeg

Z A K L J U Č K A

1. Prihvata se financiranje izvannastavne aktivnosti Građanski odgoj i obrazovanje u 24 osnovne škole Grada Rijeke u školskoj godini 2018./2019. i to po jednu skupinu u sedmim razredima u OŠ-SE Dolac, OŠ Nikola Tesla, OŠ Podmurvice, OŠ-SE San Nicolo i OŠ Vežica, po jednu skupinu u šestim razredima u OŠ-SE Belvedere, OŠ Brajda, OŠ – SE, Centar za odgoj i obrazovanje, Dolac, OŠ Eugen Kumičić, OŠ Fran Franković, OŠ-SE Gelsi, OŠ Gornja Vežica, OŠ Ivana Zajca, OŠ Kantrida, OŠ Kozala, OŠ Nikola Tesla, OŠ Pećine, OŠ Podmurvice, OŠ-SE San Nicolo, OŠ Srdoči, OŠ Škurinje, OŠ Trsat, OŠ Turnić, OŠ Vežica, OŠ Vladimir Gortan, OŠ Zamet te po jednu skupinu u petim razredima u OŠ-SE Belvedere, OŠ Brajda, OŠ – SE, Centar za autizam, Centar za odgoj i obrazovanje, Dolac, OŠ Eugen Kumičić, OŠ Fran Franković, OŠ-SE Gelsi, OŠ Gornja Vežica, OŠ Ivana Zajca, OŠ Kantrida, OŠ Kozala, OŠ Nikola Tesla, OŠ Pećine, OŠ Pehlin, OŠ Podmurvice, OŠ-SE San Nicolo, OŠ Srdoči, OŠ Škurinje, OŠ Trsat, OŠ Turnić, OŠ Vežica, OŠ Vladimir Gortan, OŠ Zamet.
2. Sredstva za financiranje programa iz točke 1. ovog Zaključka za prvo polugodište školske godine 2018./2019. osigurana su u Proračunu Grada Rijeke za 2018. godinu, u okviru Razdjela 4 - Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo, Glave 4-4-Osnovno školstvo, Aktivnosti: A113821 Građanski odgoj i obrazovanje , na pozicijama PR01712, PR01713, PR01714, PR01719, u iznosu od 353.885,00 kuna.
3. Zadužuje se Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo da u proračunu Grada Rijeke za 2019. godinu planira sredstva za nastavak financiranja ove aktivnosti. Sredstva će se isplaćivati po nalogu pročelnice Odjela.